MINISTERUL EDUCAȚIEI

DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Nr. 26542 / 28.03.2023

Aprob.
SECRETAR DE STAT
Ionel Florian LIXANDRU

Către Inspectoratul Școlar Județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București
În atenția doamnei/domnului inspector școlar general

În perioada martie - iunie 2023 se va desfășura, la nivel național, prima ediție a Concursului de prevenire a violenței în mediul școlar „Ia atitudine, spune Stop violenței!", organizat în colaborare de Ministerul Educației și Direcția pentru Siguranță Școlară din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române. Concursul este unul de creație și se adresează elevilor clasele II - XII. În vederea motivării participării elevilor la concurs, vă înaintăm scenarii didactice pentru derularea a șase activități de informare și conștientizare pe tema violenței în mediul școlar (câte două pentru fiecare ciclul), pentru a fi diseminate în unitățile de învățământ, cu recomandarea de a fi aplicate la clase, în intervalul 30 martie - 15 mai 2023.

Profesorii pentru învățământul primar/diriginții/consilierii școlari care vor implementa cele două activități la clasă vor prezenta ulterior Regulamentul concursului (atașat), vor încuraja și vor sprijini elevii să participe la concurs. Produsele realizate de elevi vor fi evaluate la nivel de clasă (dacă există mai mulți elevi din aceeași clasă care participă la concurs), de unitate de învățământ, de județ și în final la nivel național.

Având în vedere intervalul scurt de implementare, vă rugăm să informați în regim de urgență reprezentanții unităților de învățământ referitor la oportunitatea de a participa la acest concurs, în colaborare cu membrii birourilor de siguranță școlară.

Director General,
Mihaela Tania IRIMIA

Director
Eugen STOICA

Șef Serviciu
Liana Maria MITRAN DUȚU

Inspector,
Cătălina Chendea

MINISTERUL EDUCAȚIEI

DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Nr. 26541/28.03.2023

Aprob.
SECRETAR DE STAT
Ionel Florian LIXANDRU

REGULAMENTUL CONCURSULUI NAȚIONAL „la ATITUDINE, spune STOP VIOLENȚEI!"

1. ARGUMENT

În ultimele decenii, violența școlară a devenit un fenomen alarmant și sensibil, care atrage atenția atât comunității științifice, cât și a celor din afara acestui areal.

Violența școlară a fost recunoscută ca problemă a sistemului educațional în anul 1990, la Conferința Mondială a U.N.E.S.C.O. de la Jomtien, Thailanda. Definirea și delimitarea clară a accepțiunilor sintagmei „violență școlară" nu sunt unanim acceptate, astfel că în literatura de specialitate există numeroase definiții ale acestui concept[1]. Una dintre cele mai folosite definiții[2] consideră violența ca fiind reprezentată de ansamblul acțiunilor agresive planificate sau spontane care au loc pe teritoriul sau în încăperile școlii, în timpul lecțiilor, în pauze și în zona adiacentă unităților de învățământ.

Studiul realizat de Ministerul Educației în colaborare cu U.N.I.C.E.F., în perioada 2014 - 2015, arată că România se afla pe primul loc în Europa la numărul de elevi cu vârsta între 11 și 15 ani care agresează alți elevi[3]. O altă cercetare mai recentă realizată de către O.M.S. în anul 2019, situează țara noastră pe locul al treilea în clasamentul celor 42 de state participante, în ceea ce privește procentul copiilor victime ale bullying-ului[4].

În vederea reducerii fenomenului de violență la nivelul unităților de învățământ și în zona adiacentă a acestora, Direcția Siguranța Școlară din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române a implementat, în semestrul II al anului școlar 2021 - 2022, *Proiectul pentru reducerea violenței fizice și psihologice în unitățile de învățământ preuniversitar*, lansat în data de 30 ianuarie - **Ziua Internațională pentru nonviolență în școală.** Rezultatele proiectului au contribuit la conștientizarea efectelor negative generate de fenomenele de tip bullying și violență școlară, precum și la dobândirea unor deprinderi și abilități de gestionare nonviolentă a conflictelor, în rândul elevilor.

2. OBIECTIVELE CONCURSULUI

- ✓ Familiarizarea cu noțiunile de violență școlară, bullying, precum și cu consecințele negative pe care aceste fenomene le au asupra dezvoltării psihologice a elevilor
- ✓ Formarea și dezvoltarea, la elevi, a comportamentelor nonviolente
- ✓ Consolidarea relației de colaborare între unitățile de învățământ preuniversitar și birourile de siguranță școlară.

3. GRUP ȚINTĂ

Concursul „la ATITUDINE, spune STOP VIOLENȚEI!" se va desfășura pe cele trei cicluri de învățământ:

- ✓ ciclul primar (clasele II - IV);
- ✓ ciclul gimnazial (clasele V - VIII);
- ✓ ciclul liceal (clasele IX - XI).

---

[1] A. Oceretnîi (2013), „Violența în mediul școlar – atitudini și practici ale elevilor din municipiul Chișinău", în: *Integrare prin cercetare și inovare*, pp. 142-144.

[2] S. Chiriac (2021), „Influența violenței școlare asupra manifestărilor comportamentale la preadolescenți", în: *Comunicări științifice studențești dedicate aniversării a 75-aa USM*, pp. 264-266.

[3] G. V. Bonea (2019), „Agressivity and violence in Romanian schools: bullying and mobbying", în: *Calitatea vieții, 30* (1), pp. 59-75.

[4] *„Bullyingul în școlile din România la cote alarmante. Avertismentul O.M.S."*, în MediaFax, marți, 16 aprilie 2019, https://m.mediafax.ro/amp/social/bullying-ul, accesat 10.10.2022.

Pentru fiecare ciclu vor exista probe diferite, adaptate vârstei, toate vizând menținerea și amplificarea climatului pozitiv în unitățile de învățământ.

4. ETAPELE CONCURSULUI

Concursul va avea 4 etape:

- ✓ **la nivelul clasei:** în perioada martie - 15 mai 2023 se vor realiza cele 2 activități de prevenire a violenței la clasă, activitatea de prezentare a concursului și evaluarea produselor elevilor;
- ✓ **la nivelul unității de învățământ:** 15 - 30 mai 2023;
- ✓ **la nivel județean:** 30 mai - 10 iunie 2023;
- ✓ **la nivel național:** 15 iunie 2023.

5. PREGĂTIRE ȘI PROBELE DE CONCURS

Elevii vor fi încurajați să participe la concurs după organizarea, la nivelul unităților de învățământ, a câte 2 sesiuni educativ - preventive, menite să mențină și să amplifice climatul educațional pozitiv, susținând performanțele educaționale ale elevilor. Abilitățile dobândite de către elevi se vor concretiza în realizarea unor materiale reprezentative pentru cele trei nivele educaționale.

Competiția cuprinde o probă pentru fiecare nivel de învățământ, constând în elaborarea unei povești terapeutice pentru ciclul primar, o hartă mentală pentru ciclul gimnazial, respectiv un regulament de ordine interioară, pentru asigurarea și menținerea unui climat educațional pozitiv și nonviolent pentru ciclul liceal.

Proba de concurs valorifică cultivarea empatiei ca metodă nonviolentă de soluționare a conflictului, nivelul de creativitate și originalitate, asimilarea conceptelor prezentate în cadrul sesiunilor educativ - preventive și capacitatea elevilor de a le generaliza și adapta în viața de elev și contribuția adusă în menținerea și amplificarea climatului educațional pozitiv.

Proba susținută de către elevi, în calitate de concurenți, este una individuală.

Pentru elevii din **ciclul primar** concursul va consta în realizarea unei povești terapeutice, cu personaje animale, plante sau creaturi fantastice, cu titlul *„Iau ATITUDINE! Eu aleg sa te ajut,chiar dacă tu m-ai rănit”*. Caracteristici:

- ✓ dimensiunea: max. 2 pagini A4, redactate în format Word si trimise in format PDF;
- ✓ font *Times New Roman*, mărimea scrisului 14, spațierea 1.5;
- ✓ tema poveștii: prezentarea și soluționarea nonviolentă a unui caz de bullying sau violență școlară.

Pentru elevii din **ciclul gimnazial** concursul va consta în realizarea unui material de tip *hartă mentală* cu titlul *„Ce, cine și cum poate ajuta? - harta factorilor de protecție împotriva bullying-ului școlar”*. Caracteristici:

- ✓ dimensiunea: max. 2 pagini A4, redactate în format Word si trimise in format PDF;
- ✓ font *Times New Roman*, mărimea scrisului 14, spațierea 1.5;
- ✓ tema hărții mentale: *elementele necesare elevilor pentru a ajuta la prevenirea și soluționarea cazurilor de violență școlară și bullying / cyberbullying.*

Pentru elevii din **ciclul liceal** concursul va consta în realizarea unui produs digital cu titlul *„12 reguli care ne fac bine - cum creăm și menținem un climat educațional pozitiv și nonviolent”*. Caracteristici:

- ✓ vizionarea adecvată a produsului nu va depăși 10 minute;
- ✓ tema produsului: formularea a 12 reguli pentru prevenirea și gestionare a cazurilor de violență fizică, verbală și psihologică în incinta și zonele adiacente ale unităților de învățământ preuniversitar;

✓ forma de prezentare este la liberă alegere, dar produsul trebuie să conțină nu numai regulile în sine, ci și activitățile, responsabilii și rolurile acestora, măsurile generale și specifice de implementare.

6. CRITERII DE EVALUARE

La ciclul primar

Criterii de departajare poveste terapeutică:

✓ respectarea caracteristicilor tehnice - **10 puncte;**

✓ încadrarea în temă: prezentarea și soluționarea nonviolentă a unui caz de bullying sau violență școlară - **20 de puncte;**

✓ asimilarea conceptelor referitoare la violența școlară sau bullying prezentate în cadrul sesiunilor educativ - preventive și capacitatea elevilor de a le generaliza și adapta în viața de elev și contribuția adusă în menținerea și amplificarea climatului educațional pozitiv - **30 de puncte;**

✓ cursivitatea firului epic **- 5 puncte;**

✓ prezența a minimum două personaje sugestive - **5 puncte;**

✓ prezentarea unei soluții de gestionare nonviolentă a cazului de bullying sau violență școlară conform noțiunilor asimilate în cadrul sesiunilor psiho - educative desfășurate - **20 de puncte;**

✓ **10 puncte din oficiu.**

În cazul în care două sau mai multe lucrări obțin același punctaj, departajarea lucrărilor se va face conform cursivității firului narativ prin care este prezentat cazul de bullying sau de violență școlară și soluționarea cât mai eficientă a acestuia.

La ciclul gimnazial

Criterii de departajare hartă mentală:

✓ respectarea caracteristicilor tehnice - **10 puncte;**

✓ respectarea temei hărții mentale: *Elementele necesare elevilor pentru a ajuta la prevenirea și soluționarea cazurilor de violență școlară și bullying / cyberbullying* - **20 puncte;**

✓ utilizarea noțiunilor achiziționate în cadrul sesiunilor psiho - educative și aplicarea lor, în mod particular, la cazul pe care îl vor redacta, în vederea soluționării cazului prezentat și, de asemenea, cu scopul prevenirii altor situații similare - **30 puncte;**

✓ respectarea structurii pentru harta mentală, și anume: o reprezentare grafică de idei care pornesc de la un anumit subiect principal scris în mijlocul paginii (de exemplu, pentru a soluționa cazul de bullying, putem avea nevoie de comunicare asertivă. În mijlocul planșei vom scrie *Comunicare asertivă,* iar din acest subiect principal se vor ramifica idei care reprezintă modalitățile prin care aplicăm acest tip de comunicare, astfel încât să soluționăm cazul). Pentru a realiza această hartă, se vor folosi cuvinte, simboluri, desene, linii, săgeți, diverse culori - **30 puncte;**

✓ **10 puncte din oficiu.**

În cazul în care două sau mai multe lucrări obțin același punctaj, departajarea lucrărilor se va face conform modului în care elementele care se regăsesc în harta mentală sunt reprezentative pentru soluționarea cazului de bullying / cyberbullying / violență școlară prezentat.

La ciclul liceal

Criterii de departajare produs digital cu reguli antiviolență:

✓ respectarea caracteristicilor tehnice - **10 puncte;**

✓ respectarea temei: conceperea și prezentarea a 12 reguli de prevenire și gestionare a cazurilor de violență fizică, verbală și psihologică în incinta și zonele adiacente ale unităților de învățământ preuniversitar, dispozițiilor, obiectivelor, activităților, responsabilităților, rolurilor, măsurilor generale și specifice ce fac referire la un plan de acțiune, precum și la modalitățile adecvate de - **40 de puncte;**

✓ asimilarea corectă și unitară a conceptelor uzitate (referitoare la violența școlară sau bullying), capacitatea elevului de a integra și expune o problematică descriptivă cât mai complexă, originalitatea conținutului și contributivitatea elevului în ceea ce privește strategia de gestionare a

situațiilor de violență verbală, fizică și psihologică în incinta și zona adiacentă a unităților de învățământ - **30 de puncte;**

✓ aplicabilitatea realistă, concretă a regulamentului de ordine interioară, ca instrument de asigurare și menținere a unui climat educațional pozitiv și nonviolent - **10 puncte;**

✓ **10 puncte din oficiu;**

În cazul în care două sau mai multe lucrări obțin același punctaj, departajarea lucrărilor se va face în funcție de nivelul de complexitate al materialului și relevanța acestuia pentru soluționarea problemelor din unitatea de învățământ respectivă.

7. COMPONENȚA COMISIILOR

La nivelul clasei:

La nivelul fiecărei clase, vor fi jurizate materialele elevilor din clasa respectivă de către învățător sau profesorul diriginte, urmând a se desemna materialul unui singur elev câștigător. Ulterior, materialele câștigătoare de la nivelul fiecărei clasei se vor înainta către *grupul de acțiune antibullying* al unității de învățământ.

La nivelul unității de învățământ:

Grupul de acțiune antibullying va avea sarcina să desemneze lucrarea câștigătoare de la niveul unității de învățământ, în baza criteriilor de evaluare, pentru fiecare segment educațional. Acesta va înainta materialele câștigătoare de la nivelul unității de învățământ către inspectoratul școlar,

La nivel județean:

Comisia de evaluare la nivel județean va fi formată din 2 reprezentanți ai inspectoratului școlar și 2 ofițeri de poliție din cadrul Biroului Siguranța Școlară, dintre care, obligatoriu, ofițerul specialist psiholog.

Se vor stabili primele trei locuri la fiecare nivel educațional, însumând un număr de 9 lucrări, care vor fi transmise de către inspectoratele școlar către Direcția Generală Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației, în vederea stabilirii câștigătorilor la nivel național, pentru cele trei segmente de vârstă.

La nivel national:

Comisia de evaluare la nivel național va fi formată din 2 reprezentanți ai *Direcției Generale Învățământ Preuniversitar*, din cadrul **Ministerului Educației**, directorul *Direcției Siguranța Școlară* din cadrul **Inspectoratului General al Poliției Române**, împreună cu 2 ofițeri de poliție specialiști psihologi și un agent de poliție cu atribuția de secretar al comisiei, membri ai aceleași structuri.

8. PREMIEREA

Diplomele câștigătorilor de la nivelul fiecărui ciclu educațional vor fi acordate de către unitatea de învățământ pentru etapa la nivelul acesteia, de către inspectoratul școlar pentru etapa județeană/pe Municipiul București și de Ministerul Educației pentru etapa națională. În măsura posibilităților, vor fi acordate și premii. Rezultatele concursului și materialele premiate vor fi mediatizate.

Director General,
Mihaela Tania IRIMIA

Director
Eugen STOICA

Șef Serviciu
Liana Maria MITRAN DUȚU

Inspector,
Cătălina Chendea